

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2023 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 7-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate

Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor

Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor

Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)

Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Buzrukxonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer

Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor

Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 28-fevraldagi 333/5-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Цифровизация социально-трудовых отношений: вызовы и перспективы для работников	18
Абдумухтаров Анваржон Акрамжонович	
O'zbekistonda faoliyat ko'rsatayotgan soliq to'lovchi yuridik shaxslarning iqtisodiy faoliyatini rag'batlantirish masalalari.....	26
To'xtaboyev Nuriddin Isomiddin o'g'li	
Ecotourism in Protected Areas: A Literature Review.....	32
Ismoilova Maftuna Mamat qizi	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari.....	38
Primova Shaxlo Jumayevna	
Statistik baholash va ekonometrik modellashtirish orqali biznes rivojlanish tendensiyalarini samaradorligini baholash.....	43
Xabibullayev Ibrohim, Saidova Marhabo Xabibullo qizi	
Tijorat banklarida xususiy kapital hisobi va auditini takomillashtirish	52
Qodirova Zilola Maxmud qizi	
Qo'shilgan qiymat solig'i ma'muriyatchiligining ilg'or xorij tajribasi.....	57
Erkayev Nodir Xudayberdiyevich	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni joriy etish holati va asosiy yo'nalishlari.....	71
Madraximova Zulfiya Nurmatovna, Ishankulova Komila Kurbanovna, Ortiqboeva Aziza Xolmurza qizi, Omonkulova Ro'zigul Akmaljon qizi	
Challenges and opportunities in implementing green economy indicators in uzbekistan's industrial sector under the fourth industrial revolution.....	76
Shodmonov Ruslan Golib ugli, Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich	
Rivojlangan mamlakatlarga ishchi kuchi oqimi va O'zbekiston mehnat bozorida o'zgarishlar.....	89
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Mamlakatda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	95
Yuldashboyev Azizulloh Bunyodbek o'g'li, Matkarimov Inomjon Baxtiyorovich	
"Ta'lim muassasalarida moliyaviy resurslarni samarali rejalashtirish va boshqarish"	101
Buuyetdinov M.J., Medetbayeva D.T.	
Enhancing utilization and minimization of renewable energy systems in uzbekistan	105
Toyirova Hamida Umedovna	
Tijorat banklari daromadini oshirishda aholining savodxonligi va xulq atvorining roli	114
Shakhlo Davirova	
2020–2024-yillarda o'zbekistondagi iqtisodiy o'sish dinamikasi	120
Akbarov Nodir, Ibdullayev Navro'zbek	
O'zbekistonda xalqaro moliyaviy institutlarning yashil moliyalashtirish jarayonidagi roli va strategik yo'nalishlari	125
Gulmira Axmadjonova Xabibulla qizi	
Sug'urta tizimiga raqamli texnologiyalarning ta'siri	133
Uzaqova Kamola Bexzodovna, Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li	
Improving payment services practices in commercial banks: strategies for efficiency and security.....	138
Mamayusuf Abdusamatov	
Jahon moliya tizimi: asosiy tendensiyalar va rivojlanishning innovatsion yo'nalishlari	143
Ataniyazov Jasurbek Xamidovich	
Повышение конкурентоспособности экологического туризма Узбекистана путём развития всесезонных горных туристических центров.....	150
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar tashqi iqtisodiy faoliyatida valyuta operatsiyalarini takomillashtirish	157
Safarov Alisher Ibrohim o'g'li	

Oliy ta'lim tizimini miqdoriy va sifat ko'rsatkichlari asosida baholashning kompleks metodologiyasi.....	163
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi	
Ko'chmas mulkni boshqarish samaradorligini baholashning uslubiy yondashuvlari	167
Mirdjalilova Dildora Shuxratovna	
Xizmatlar sohasini rivojlantirishda kichik biznesning ahamiyati va uning innovatsion rivojlantirishdagi muhim xususiyatlari	173
Ulmasova Oygul Baxtiyorovna	
Результаты долгосрочного прогнозирования и стратегического анализа эффективной организации современного управления жилищным фондом.....	178
Бердиева Дилфуза Ахатовна	
Improving long-term assets accounting and auditing	184
Gulboy Yusupov	
Davlat budjeti va xususiy sektor ishtirokida oliy ta'limni moliyalashtirishning optimal modeli.....	189
Bozorov Alisher Ro'zimurodovich	
Xufyona iqtisodiyotni qisqartirishda soliq islohotlari va raqamli texnologiyalar: O'zbekiston tajribasi va xalqaro yondashuvlar.....	193
Choriev Makhmayokub, Karimov Mamurbek, Xamrayev Olimjon, Urazov Mansur	
Bank aksiyalarining bozordagi narx dinamikasi va unga ta'sir etuvchi omillar	200
Nomozov Samandar Shuxrat o'g'li	
Sanoatda rivojlanish kafolati: moliyaviy boshqaruvni raqamli transformatsiya orqali avtomatlashtirish.....	206
To'qliyev Abdirauf Bahodir o'g'li	
Inson kapitalini rivojlantirishning jamiyat farovonligi, aholi daromadlariga ta'siri.....	214
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Анализ конкурентной среды: методология, примеры и этапы процесса.....	219
Садикова Раъно Абдуллаевна	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarning nazariy asoslari va ular bilan ishlash mexanizmining zaruriyati	225
Salixova G.J	
Iqtisodiyotda energiya xavfsizligiga erishishning xorij tajribasi.....	230
Samandarov Og'abek Alisher o'g'li	
Measuring methodologies of influence of the esg factors	235
Tolipova Feruza Alisherovna	
Совершенствование налогового администрирования в условиях экологически устойчивого развития.....	240
Омонов Отажон Журакулович	
Moliyaviy vositalar asosida erkin iqtisodiy zonalarni rivojlantirish strategiyasini takomillashtirish	249
Quziev Ravshan Ramzanovich	
Методологические аспекты внедрения управленческого учета в университетах Узбекистана.....	253
Каршиева Мохинур Олим кизи	
Budjet tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar hisobini takomillashtirish (tibbiyot muassasalari misolida)	257
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
Умные города как фактор экономического развития.....	261
Нозима Кахрамоновна Хакбердиева	
Перспективы зеленого фактора экономического роста в Республики Узбекистан.....	266
Исламова Насиба Улугбек кизи, Абдурашидов Отабек Улугбекович, Мамасалиева Мукаддас Ибадуллаевна	
Qurilish korxonalarida sifat menejmentini joriy qilish mexanizmlarini takomillashtirish	270
Ergashev O'tkir, Saidov Mash'al Samadovich	
Xorazm viloyatida eksportni rivojlantirish uchun potensial imkoniyatlar va ularni baholash.....	275
Fozil Xolmurotov	
Maishiy xizmatlar sohasini davlat tomonidan tartibga solishning nazariy jihatlarini.....	282
Quliyev Begimqul Melikovich	

O'zbekiston hududlarida chakana kreditlashning o'sishi.....	289
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Empowering uzbekistan's grain enterprises: innovative strategies for sustainable growth and operational efficiency.....	292
Kurbanova Dildora Abdurakhmanovna	
Kapital investitsiyalarga doir axborotlarni xususiy kapital to'g'risidagi hisobotda aks ettirish uslubiyatini takomillashtirish	298
Boronov Bobur Farxodovich, Muxammadiev Zarrux Umarovich	
To'qimachilik korxonalarining yashil iqtisodiyotga o'tishi va yengil sanoat korxonalarini muqobil energiyadan samarali foydalanish yo'llari	303
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna, Jalolova Aziza Jalol qizi	
Research on the effects of interest rate, inflation rate and gross domestic product (GDP) on the level of foreign direct investment (FDI) inflows (evidence from Uzbekistan).....	307
Azimov Shakhzod	
Organik mahsulotlar eksportini rag'batlantirishda maqsadli bozorlarga yo'naltirilgan marketing strategiyalari.....	314
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Korxonada iqtisodini barqarorligini ta'minlash masalalari.....	319
Abdullayev Maqsud Abdumaxmudovich	
Внедрение инновационных методов управления человеческих ресурсов в строительных компаниях.....	323
Джуроева Гузаль Шавкатовна	
Sug'urta zararlarini baholashda sun'iy intellektni qo'llash istiqbollari	328
Shoraximova Zilola Nasirdjonovna	
O'zbekiston Respublikasi mahalliy budjet tizimini moliyalashtirish masalalari	332
Qo'ldoshev Diyov O'rol o'g'li	
Raqamli texnologiyalar asosida raqamli ekotizimlar va ularning biznes-jarayonlarga ta'sirini aniqlashga ilmiy qarashlar tahlili	336
Suvanova Dilnoza Dilmurod qizi	
Innovatsion salohiyatni oshirish asosida qurilish materiallari sanoati korxonalarining boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish	342
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna	
Aholi turmush darajasini dinamik kontekstli normallashtirish va moslashuvchan vaznlar usuli orqali baholash	352
Xolto'rayev Islom Ilhomovich, Ollokulova Feruza Mansurovna	
O'zbekiston Respublikasida xufiyona iqtisodiyotini qisqartirish va mamlakat rivojlanishiga uning ta'siri.....	358
Baxtiyov SHERALI Muzaffarovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalarini aholi tomonidan xarid qilish va kompensatsiya ajratish jarayonlarini raqamlashtirish hamda tizimlar integratsiyasi istiqbollari.....	362
Ochilov Abdurabbor Akramovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirishda chet el tajribasining afzalliklari.....	369
Raxmatullayeva Shaxnoza Xamidovna, Akbarova Iroda Samatovna	
Qurilishda loyiha boshqaruvi konsepsiyasining mazmuni	375
Pulatov Shaxron Axmedovich	
Loyiha budjeti va uning ijrosini ta'minlash masalalari.....	379
Murodova Mohigul Chori qizi, Xamidov Odil Davurovich	
Qishloq xo'jaligidagi chorvachilik tarmog'ining iqtisodiy faoliyatini o'rta muddatli statistik prognozlarini tuzish (Andijon viloyati misolida).....	390
Iskandarov Davlatbek Xursanbekovich, Urishev Baxtiyor Abdusamatovich, Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
Innovatsion faoliyatning iqtisodiy samaradorligini baholash va rivojlantirish yo'llari.....	397
Qurbanov Tolmasjon Namoz o'g'li, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li, Holmirzayeva Gulruh Akbarovna	
Fond bozorida kompaniyaning investitsion jozibadorligini baholash uslubi.....	403
Yulduz Usmanova	
Jahon bozoriga kirishda elektron bozorlarning ahamiyati.....	411
Hamroyeva Umida	

Comparative statistical analysis of foreign trade indicators of the Republic of Uzbekistan	415
Abdujalilova Bibisora Bakhodir kizi	
Yaxshi korporativ boshqaruv orqali aksiyadorlik jamiyatlarining kapital qiymatini oshirish: metodologik yondashuv.....	423
Urinov Bobur Nasilloevich	
JAS – barqaror qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning yapon modeli vositasi	423
Baynazarov Elmurod Erkinovich	
Xususiy banklarning depozit operatsiyalarini mustahkamlash yo‘llari	435
Olimov Abror Axadjon o‘g‘li	
The impact of digital financial technologies on the financial system.....	439
Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o‘g‘li, Pardayev Olim Mamayunusovich	
Korxonalar eksport salohiyatini oshirishning “yashil” marketing mexanizmi	443
To‘rayev Shohrux Halimovich	
O‘zbekistonda ichki turizmni rivojlantirishda turistik oqim mavsumiyligini boshqarish yo‘llari	448
Fayazov Muxiddin Sobirovich	
Sanoat korxonalarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish bo‘yicha xalqaro tendensiyalar	453
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Ayollar tadbirkorligining tarixi: O‘zbekiston va dunyo bo‘yicha rivojlanishi.....	459
Burxonova Sabo Tulanovna	
Qimmatli qog‘ozlar bozorida investorlar risklarini pasaytirishni takomillashtirish yo‘llari.....	466
Xalilov Umid Ishtemirovich	
Korxonalar moliyaviy ko‘rsatkichlari tahliliga fundamental yondashuv.....	470
Dilshodjon O‘rinov, Sanobar Ismoilova	
Iqtisodiy o‘zgarishlar davrida korxonalar moliyaviy barqarorligining ta‘minlanishi omil va mezonlari	475
Xolbekova Dilobarxon Rasuljon qizi	
Cash accounting as a tool of financial discipline and transparency in the public sector	481
Marqaboyev Sardorbek Abdusalomovich, Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Пути совершенствования практике финансирования социального предпринимательства.....	486
И.Ж.Исаков	
O‘zbekistonda an‘anaviy resurslar va qayta ishlanadigan energiya manbalarini rivojlantirish imkoniyatlaridan unumli foydalanish.....	490
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich, Kaxramanova Sevda Shamsiddin qizi	
Ijtimoiy salohiyat – hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishning boshqaruv obyekti sifatida.....	497
Erkayeva Gulbahor Panjiyevna, Zoirov G‘olibjon Toshtemir o‘g‘li	
Xorazm oziq-ovqat bozorida mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirishda marketing faoliyatlarini baholash usullari	503
Abdikarimova Zilola Bahramovna	
Переход к зелёной энергетике узбекистана как возможность достижения устойчивого экономического роста.....	508
Бай Жин Хуан (Bai Jin xuan)	
Изучение условий финансирования проектов международными банками развития	513
Жалилова Барнохон Суръатжоновна	
O‘zbekiston respublikasi budjet jarayonida budjetlarning ochiqligi va jamoatchilik ishtirokini oshirish.....	517
Shodmonqulov Temurbek Ulug‘bek o‘g‘li	
Chiqib ketayotgan aktivlarni hisobga olish va baholash masalalari	522
Kuziyeva Dinora Bahodirovna	
Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy o‘lishga ta‘siri.....	528
Qo‘shbaqov Aybek Shovqiyevich	
Changes in employee benefits and human resource management in accounting system of the Republic of Uzbekistan	535
Ravshanbekov Lazzbek Tolibjon o‘g‘li, Toshpulatova Munisabonu	

Iqtisodiyot tarmoqlarida suv iste'molini boshqaruvining raqamlashtirish tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish istiqbollari.....	541
Karimov Anvarjon Muqumjonovich	
Теоретические аспекты налогообложения доходов физических лиц на основе всеобщего декларирования	547
Усманова Мухлиса Сагдуллаевна	
Bank tizimini raqamlashtirish va uning bank barqarorligiga ta'siri.....	555
Sayfullayev Jamshidjon Xabibjanovich	
Kambag'allikni qisqartirish va aholi bandligini ta'minlashda tadbirkorlik faoliyatining o'rni.....	560
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
Innovatsion korxonalarda xarajatlar hisobining zamonaviy usullari	565
Turayev Og'abek Kaxramonovich, Ochilov Shavkat Toshmamatovich	
Дополнительные услуги в индустрии гостеприимства как эффективный инструмент продвижения бренда предприятия.....	570
А.И. Лесников, Д.В. Мамаева	
Преимущества и вызовы перехода на зелёную экономику.....	580
Умарова Гузал Гайратовна, Лапасова Камола Фарход кизи	
Yashil iqtisodiyot sharoitida hududlarda ishlab chiqarish korxonalarining iqtisodiy samaradorligini oshirish	586
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li, Djurayeva Maxliyoxon Xayrullayevna	
Yashil iqtisodiy o'sishni ta'minlashda bevosita soliqlar rolini oshirish masalalari.....	591
Abdullayev Dilmurod Aliyar o'g'li	
The main directions for improving innovative activities in agriculture	598
Aytmuratova Miyrigul Zhalgasovna	
Klaster tizimi orqali O'zbekistonda qishloq xo'jaligining iqtisodiy o'sishi	605
Xaydarov Sardor Komil o'g'li	
Inklyuziv ta'lim: adolatli va teng jamiyat sari.....	610
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
Yashil iqtisodiyot: muammo va yechimlar	615
Boymatov Xoliyor Qurbonovich	
Issues of using foreign loans in the development of the transport system in the Republic of Uzbekistan	621
Alimov Ilhomjon Ikromovich	
Проблемы и резервы развития пищевой промышленности в экспортном направлении.....	628
Ўролова Севара Бехзод кизи	
Оценка степени риска инновационной деятельности.....	634
Алиева Эльнара Аметовна	
Yashil innovatsiyalar, ularning turlari va omillari.....	638
Maxkamova Sayyora Shokirovna	
Qishloq xo'jaligida transport tizimidan samarali foydalanishning nazariy asoslari.....	641
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Soliq ma'murchiligida nazorat funksiyasi va unda kameral soliq tekshiruvi hamda takomillashtirish yo'llari.....	648
Hujamuradov Abrorbek Ro'zimurat o'g'li	
Sanoat korxonalarida xarajatlarni mahsulot tannarxiga taqsimlash metodologiyasini takomillashtirish istiqbollari	653
Safarov Javohir Ismoilovich	
Moliyaviy hisobotlarni shakllantirishda milliy standartlarni xalqaro standartlarga uyg'unlashtirish masalalari	659
G'aniyev Zafar Usanovich	
Ta'lim kreditini moliyalashtirish jamg'armasi faoliyati.....	666
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
Tibbiyot muassasalarining moliyaviy ta'minoti va resurslardan foydalanish mexanizmlariga ta'sir qiluvchi omillar	670
Elmurodov G'ayratjon Abdumurodovich	
Tourism finance for sustainability: investing in green futures	674
Tashpulatov Sadriddin Sayfulloevich	

Ta'lim jarayonlarini boshqarishda mobil texnologiyalar	681
Esonova Mohiraxon Sodiqjon qizi, Ovхunov Iqboljon Abdunabiyevich, Sherzodbek Nabiyev Nurmuhammad o'g'li	
Banklarda risklarni nazorat qilishning amaliyoti	686
Jumanazarov Muzaffar Jumanazar o'g'li	
Налоговые реформы в Узбекистане: вызовы, достижения и перспективы	692
Садиков Искандар Гайратович, Буранова Лола Вахобовна	
Turizm xizmatlari samaradorligini baholash usullari va vositalari tahlili	704
Jiyanov Uktam Panjiyevich	
Korxonalar va tashkilotlarda xodimlarni boshqarish strategiyasi	712
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarini menejerlik faoliyatiga tayyorlashning ahamiyati	716
Dusmaxamedov Abduljalil Abdusabirovich	
Davlat korxonasini xo'jalik jamiyatiga o'zgartirishning foydali jihatlari	720
Z.D. Sanjarov	
The role and main types of agricultural tourism in Uzbekistan	724
M.Xolmuratova, G.N.Tojiyeva	
Цифровые технологии как драйвер повышения эффективности банковского маркетинга	727
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Маннабова Хулкар Фарход кизи	
Потребительская стоимость товаров в условиях экономики Узбекистана	735
Мусаева Шоира Азимовна	
Valyuta risklarini boshqarishda metching siyosatining ahamiyatini oshirish	739
Yaxuyayev Ziyodilla Lutfullayevich	
Yangi o'zbekiston iqtisodiyotida xususiy tadbirkorlikning roli va ahamiyati	744
Azimova Shoxista Salohiddinovna	
Improving the methodology for assessing the financial stability of banks	750
Sharipova N.H.	
Инструменты стратегического планирования и прогнозирования в управлении ООО "МТЕ ТЕХНИК": оценка и повышение финансовой стабильности	757
Нишоновна Муниса Одилжон кизи	
Актуальные вопросы налоговой политики	763
Бердыева Угулой Абдурахмоновна	
Ilm-fanni moliyalashtirish va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi	768
Ramazonov Javohir Bekzod o'g'li	
Jizzax viloyatida ekologik, rekreatsiya turizmlarini rivojlantirishning iqtisodiy samaradorligini baholash va uni prognozlashtirish	773
G'apparov Azim Qayumovich	
Qashqadaryo viloyatida ekologik va yashil texnologiyalarga kiritilayotgan investitsiyalar	781
Meylikov Fazliddin Abduhalim o'g'li, Buriyev Shaxbos Baxtiyorovich	
Biznes subyektlari auditida soddalashtirilgan moliyaviy hisobot tayyorlash usulini qo'llash xususiyatlari	786
Tajekeev Ziyatdin Kobeysonovich	
Biznes jarayonlarni modellashtirishning nazariy asoslari	791
Mullajonova (Matchanova) Shaxsanam Taxirovna	
Raqamli xizmatlar bozori: elektron tijorat orqali xizmat ko'rsatishning yangi bosqichlari	796
Maxammadaliyeva Muslimaxon Sherali Qizi	
"Yashil iqtisodiyot"ga o'tish zaruriyati va uni barqarorlashtirishning ahamiyati	800
Musurmankulova Gulchehra Isabekovna	
Ekologik turizm nuqtai nazaridan turizm marketingining usullari va asosiy vositalarining xususiyatlari	806
Yokubjonova Xulkarbonu Yokubovna	
O'zbekiston iqtisodiyotida turizmning o'rni va rivojlanish istiqbollari	815
Qosimova Fazilat, Kalandarov Ravshan	
Korporativ strategiyani ishlab chiqish bosqichlarining tahlili	819
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Abduvasiyeva Marjona Anvarovna	

Mamlakatimiz turizmini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha o'tkazilayotgan islohotlarning o'rni.....	823
Ayubov Ilyos Ilxomovich, Nuridinov Bexruz Akbar o'g'li	
Hududlarda tadbirkorlarning islomiy investitsiyalardan foydalanish niyatlariga undovchi omillarning empirik tadqiqoti.....	829
Irgasheva Gulbahor	
Davlat vositalari yordamida innovatsion faoliyatni moliyaviy rag'batlantirish yo'nalishlari	836
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Важность качества управления на предприятиях общественного питания.....	842
Абдуллаева Зульфия Иззатовна, Махмудов Суннатжон Абдужаббор Угли	
O'zbekistonda "yashil" moliyalashtirishni rivojlantirish yo'nalishlari	848
Shaislamova Nargiza Qabilovna	
Mahalliy budjetning qo'shimcha daromadlarini shakillantirish yo'nalishlari.....	856
Yuldashev Javohirbek Ikromjon o'g'li	
Davlat moliyaviy nazoratida axborot texnologiyalaridan foydalanishni kengaytirish masalalari.....	860
Ro'zimatova Nigora Abdullaevna	
Принципы «справедливой стоимости» в мсфо: достоинства и проблемы применения в банках узбекистана	869
Айтмуродова Рушана Бахтиеровна	
Yashil iqtisodiyot loyihalarini moliyalashtirishning nazariy jihatlari	876
Allaberganova Asalxon Kadirovna	
Davlat moliyaviy nazoratini tashkil etish hamda amalga oshirish tartibini takomillashtirish	880
Xasanov Ruslan Rahmatovich	
Yirik soliq to'lovchilar va ularning investisiyaviy faolligini investisiyaviy chegirmalar orqali rag'batlantirish	883
Tohirov Shuhrat Niyoz o'g'li	
MHXS bo'yicha moliyaviy hisobot tayyorlashda foydalaniladigan tuzatuvchi buxgalteriya yozuvlar.....	888
Sheraliyev Xayrulla Karimovich	
Qurilish korxonalarida investitsiyalarni boshqarishning xorijiy tajribalari va ularni mamlakatimizda foydalanish yo'llari	894
Karimov Inomjon Ortikbaevich	
Davlat xaridini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy amaliyati va uni iqtisodiyotga ta'siri.....	900
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Влияние технологических инноваций на международные финансовые рынки, а также на финансовый рынок нашего государства.....	904
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
Strategic development of global companies in modern conditions.....	909
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Hududlarda sog'liqni saqlash tizimi asosiy ko'rsatkichlarini noaniq modellashtirish yordamida kompleks baholash.....	914
Ismoilova Dilfuza Ibodullayevna	
Tijorat banklari faoliyatini transformatsiyalashuv jarayonlarini takomillashtirish.....	923
Kulboyeva Nargiz Majitovna	
Сущность и причины возникновения проблемных кредитов.....	929
Улмасой Ахмедова Хусан кизи	
The use of digitalization and technologies in updating credit policy.....	934
Otabek Ma'mirjon ogli Azimov	
Финансовое моделирование сценариев развития предприятия с использованием методов многокритериального принятия решений (МКПР).....	938
Axmedov Akbarali Sultonmurodovich, Yuldosheva Gulnoza Abdinabievna	
Yuqori samarali energiya tejash texnologiyalari va katalizga asoslangan konversiya jarayonlari.....	945
Yusupov Ulug'bek Mamayusupovich	
Kambag'allikni kamaytirish maqsadida aholining ijtimoiy himoyalash mexanizmini takomillashtirish	951
Kasimova Gulyar Axmatovna	

Tijorat banklarida foiz riski muammosi	957
Turdiyev Abdulhakim Kulbazarovich	
Milliy mahsulotlarni tashqi bozorlarga olib chiqishdagi to'siqlarni bartaraf qilish choralari.....	964
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni moliyalashtirish usullari.....	970
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
O'zbekistonda mehmonxonalarda ovqatlantirish xizmatlarini takomillashtirish konsepsiyasi: strategik yondashuv.....	974
Yaxshiyev Xusniddin Tolibovich	
O'zbekiston sanoatida "yashil texnologiyalar" dan foydalanish va barqaror rivojlanish.....	979
Ubaydullaeva Gulchehra Erkabaevna	
Sanoat korxonalarida resurslarini rejalashtirish (ERP) tizimlarini joriy etishning orqali iqtisodiy samaradorlikni ta'minlash yo'llari.....	985
Azizov Abdulla Abdissalamovich	
Yashil texnologiyalar asosida sanoatni modernizatsiya qilish	990
Muftaydinov Mansur Kiyomidinovich	
Ta'lim va ilm-fan rivoji – taraqqiyot garovi	995
Jamalova Gulnora Gulomovna	
Yashil iqtisodiyot sharoitida turizm sektorida barqaror bandlikni ta'minlash masalalari.....	1000
To'rabekov Sohijon Sherboy o'g'li	
Yashil energitikasi integratsiya qilish va energiya samaradorligini oshirishning zamonaviy usuli (aqli tarmoqlar-smart grids)	1007
Karimova Salima Elamonovna	
Yashil iqtisodiyotda tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish samaradorligi (TEM ko'rsatkichlar izohi)	1018
Sharifova Nargiza Djurayevna	
Экономическое образование молодёжи основа будущего страны.....	1023
Айматова Фарид, Айтиниязова Наргиза	
Biznes turizmining bugungi kundagi rivojlanish tendensiyasi.....	1028
Yangiyeva Sabrina Ixtiyorovna, Daniyarova Feruza Bahriddinovna	
Особенности кредитования сельскохозяйственных организаций и этапы его развития.....	1032
Ж.Я.Нуриллаев	
Xorijiy tajriba asosida O'zbekiston yashil iqtisodiyotini takomillashtirish yo'llari.....	1039
Xikmatova Husnora Fatxulla qizi	
Yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli	1045
Umarov Muzaffar Yusupbayevich, Otamurodov Rasulbek Batirovich, Xaitbayev Jasurbek Otaxanovich, Atadjanov Kadambay Sapayevich	
Mintaqada raqamli transformatsiya rivojlanishida moliyaviy texnologiyalarning ahamiyati.....	1052
Rustamov Jasurbek Ravshanbek o'g'li	
Tijorat banklaridan olingan kreditni qaytarishda foiz stavkalari ta'sirining tahlili.....	1058
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov.A.V	
Tabiiy va sun'iy tolalarning ekologik ta'siri va yashil ishlab chiqarish texnologiyalariga o'tish bosqichlari.....	1066
Raximov Furqat Jalalovich	
Maishiy kimyo tovarlari B2B taqsimotida chakana savdo tarmoqlari bilan marketing asosidagi strategik hamkorlik	1071
Ro'ziyeva Farzona Komiljon qizi	
Мировой финансовый кризис и его влияния на состояние экономики Узбекистана	1076
Раупова Мхлисахон Ибрахимжон кизи	
Uzoq muddatli aktivlar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish.....	1087
Hakimov Faxritdin Abdusattorovich	
O'zbekistonda tadbirkorlikni rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari	1093
Djo'rayeva Lola Abdugabbarovna	
Yo'l qurilish tashkilotlarida yo'l qurilish ko'lamini oshirib, samarali resurslar taqsimotini ishlab chiqish.....	1099
Raximov Dilshodjon Turdiali o'g'li	

Ilg'or xorij tajribalaridan O'zbekiston amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	1104
Karimova Komila Daniyarovna	
Ichki audit samaradorligini tahlil qilish metodologiyasi.....	1111
I.G'.Isroilov	
Выведение практического сотрудничества на качественно новый уровень государств центрально-азиатского региона в укреплении концепции «зеленой экономики» в эпоху глобализации.....	1117
Парпиева Наргиза Тахировна	
Kimyo sanoati korxonalarida lean production konsepsiyasidan foydalanish istiqbollari	1122
Gulbayeva Feruza Islomovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida auditorlik xizmatlarining ahamiyati.....	1127
Maxmudov Saidjamol Kadirjanovich	
Tijorat banklari resurs bazasini mustahkamlash yo'llari.....	1131
Allaberganov Sirojali Saxatovich	
Теоретические основы формирования понятия «финансовая стабильность» Часть II.....	1143
Алиева Сусанна Сейрановна	
O'zbekiston moliya tizimini raqamlashtirishning rivojlanish tendensiyalari.....	1148
Tashmatova Rano Gaibovna, Qodirov Nurhayot Normuhammad o'g'li	
Theoretical basis of the use of modern information technologies in accounting.....	1154
Annayev Abdurasul Abdurashidovich, Tojiboyev Jasurbek Shavkat o'g'li, Rustamov Suxrob Asror o'g'li	
Moliyaviy bozorlar chayqalmoqda: investorlar uchun yangi signalmi?	1158
Xushvaqov Islombek Muxammadi o'g'li, Yaxshiboyev Jahongir Abdulimovich	
Yashil moliyalashtirish va esg samaradorligining iqtisodiyot barqarorligidagi o'rni.....	1166
Yusupov Sherzodbek Baxtiyor o'g'li, Atadjanov Kadambay Sapayevich, Madraimov Xabibulla Madaminovich	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni kamaytirish bo'yicha tizimlarni takomillashtirish yo'llari	1170
Bekmurodova Mahbuba Mahmudovna	
Maqola: Globalizatsiyada inson resurslarini boshqarishda raqamli transformatsiyaning rejasini tuzish	1177
Salimjonova Gulhayo Asliddin qizi, Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Nabiyev Sherzodbek Nurmuhammad o'g'li	
Turizm sanoatida Internet-marketing vositalari va ulardan samarali foydalanish	1182
Babaev Jo'rabek	
Ishlab chiqarishni boshqarishda mahsulot tannarxini kalkulyatsiya qilishning ahamiyati.....	1190
Asqarova Lobarxon Usmanjanovna	
O'zbekistonda ichki turizm faoliyatini rivojlantirishda transport infratuzilmasini boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy jihatlari	1194
Turovov Maqsudjon	
Kichik biznes faoliyatini rivojlantirishda soliq siyosatini takomillashtirishning ahamiyati	1199
Abdurahmonov Abdumalik Abdug'ani o'g'li	
Madaniy-tomosha xizmatlarining tahlili va uni rivojlantirish yo'llari	1204
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Цифровизация экономики и генезис стран мирового хозяйства	1211
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
“Oila va xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi” faoliyati.....	1216
Xushmurodov Baxtiyor Turg'un o'g'li	
Soliq stavkalarini tabaqalashtirish asosida soliq to'lovchilar iqtisodiy faoliyatini tartibga solish mexanizmlari.....	1220
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish va barqaror rivojlanishga ta'sir etuvchi omillar	1223
Xamdamov Shoh-Jahon Rahmat o'g'li	
Mintaqaning eksport salohiyati tahlili asosida istiqbolli y'nalishlarni aniqlash (Xorazm viloyati misolida).....	1229
Ibadullayev Ergash Bakturdiyevich	
Uy-joy kommunal xo'jaligini mintaqada innovatsion rivojlantirishni boshqaruvi.....	1235
Adilova Yulduz Shavkatovna	

Bank tizimi likvidligini ta'minlash vositalari va usullarini takomillashtirish	1239
Poyonov Bobir Bekmurod o'g'li	
Milliy brendlarni shakllantirish orqali tashqi bozorlarda raqobatbardoshlikni oshirish	1245
Muratbaeva Eleonora Muxamedjan qizi	
Charm mahsulotlaridan tayyorlangan bolalar transformatsion sumka ishlab chiqarish iqtisodiy samaradorligi	1250
Ismailov Nurulla Tuychibayevich	
O'zbekistonda qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyati: iqtisodiy tahlil va islohotlar zarurati	1256
Raximov Ilyos Ikramovich	
Yoqilg'i-energetika kompleksida innovatsion salohiyatni oshirish strategiyasi.....	1262
Nabiyeva Saidaxon Abduvaxobovna	
Banklarda moliyaviy xavfsizlik kategoriyasining evolyusiyasi.....	1268
Qobilov Muhammad Ayubxon Yusufjon o'g'li	
Развитие системы бухгалтерского учёта и отчётности на современном этапе	1273
Мамажонов Акрамжон Тургунович, Юсупова Малика Ботиралиевна	
Практика банковского кредитования предпринимательских субъектов сферы услуг в германии	1279
Мукарова Сарвиноз Маликовна, Каримова Азиза Махомадризовна	
Статистический анализ теневой экономики в узбекистане	1283
Кошанов Абдимурат Азат ули, Абдиразакова Асемай Жандулла кизи	
The importance of using digital technologies in business	1288
Makhmudova Munisakhon Abbos qizi	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruv tizimining samaradorligini oshirish	1297
Dexkonova Sayidaxon Nurmuxammadovna	
Ijtimoiy-iqtisodiyot va markaziy osiyo mamlakatlari ijtimoiy sohada	1302
Usmanxo'jayeva Surayyo Muxtarovna	
Aksiyalarni ommaviy joylashtirish amaliyotini tashkil etish va o'tkazish bosqichlari	1307
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
Approaches to effective management of tax liabilities through tax auditing	1311
Abdullayev Abror Bozarboevich	
Tijorat banklarida aktivlarni sekyuritizatsiyalash tizimini takomillashtirish.....	1316
Axmedov Akbarali Sultonmurodovich	
Tashqi va ichki omillar ta'sirini hisobga olgan holda korxonada moliyaviy holati barqarorligining tahlili	1325
Eshkuvatov Azizjon Baxtiyorovich	
Tijorat banklari tomonidan ajratilayotgan kreditlarning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli	1330
Masharipov Rasulbek Jo'rabekovich	
Sun'iy intellekt asosida bank tizimini modernizatsiya qilish va samaradorligini oshirish	1333
Boykulov Baxriddin Karshievich	
Aksiyadorlik jamiyatlarini moliyalashtirish manbalaridan samarali foydalanish.....	1338
Arifjanova Yayraxon Usmonxo'jayevna	
Ipoteka obligatsiyalarining mamlakat iqtisodiyotining o'sishidagi ahamiyati hamda mazkur obligatsiyalar bilan bog'liq risklar	1343
Ibrohimov Yorqinjon To'liqin o'g'li	
Анализ спроса и потребительского поведения на продукцию, выращенную гидропонным методом	1349
Дурманов Акмал Шаймарданович	
Global moliyaviy inqirozlar sharoitida aholi daromadlarining barqarorligini ta'minlash strategiyalari	1355
Qurbanov Ulug'bek Erkinovich, Nutfullayev Shohrux Mexli o'g'li	
"O'zbekistonning "yashil iqtisodiyot"ga o'tish strategiyasi: mavjud muammo va istiqbolli imkoniyatlar"	1359
Ismailov Dilshod Anvarjonovich, Akramova Aziza Abduvohidovna	
Aksiyadorlik jamiyatlarida davlat xaridlarini tashkil etish amaliyotini takomillashtirish.....	1366
Saidaxmedova Aida Mirzayevna	

O'zbekistonda ekologik turizmni rivojlantirish masalalari	1372
Abduraxmonova Ziyoda Abdullayevna	
Netto ish haqini hisoblashning innovatsion usullari.....	1378
Mirmahmudov Murod Irismatovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida tadbirkorlik: iqtisodiy va ijtimoiy istiqbollar	1383
Xaydarova Shoxista Davranovna	
Texnologiya fanida sun'iy intellekt va kompyuter texnologiyalaridan foydalanish	1388
Ashurov Nazar Raxmatullaevich	
Korporativ xaridlarni amalga oshirishdagi byurokratik to'siqlar va ularni bartaraf etish usullari	1391
Qurbanov Shohboz Lutfillayevich	
Yashil yondashuvlar asosida barqaror iqtisodiyotni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	1396
Ubaydullaev No'monjon Isroilovich	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini SWOT va pestel tahlil qilish orqali iqtisodiy bashoratlash.....	1401
Karimova Maftuna Nurdinovna	
O'tkir revmatik isitmasi bor bolalarda kardiometriya ko'rsatkichlarining statistik tahlili	1407
Muxamadiyeva Lola Atamuradovna	
Ways to develop digital economy and electronic government in UZBEKISTAN	1418
Nuriddinova Dilshodakhon Abdulla kizi	
O'zbekistonda hayot sug'urtasining joriy etilishi va unga ta'sir etuvchi demografik omillar ta'siri.....	1422
Mirzamahmudova Madina Odiljon qizi	
Global iqlim o'zgarishining turizm sektoriga ta'siri: muvofiqlashtirish va barqarorlikka erishish strategiyalari	1428
Karimova Shaxnoza Uktamovna	
Prospects for the development of islamic microfinance services in uzbekistan.....	1433
Sadullaeva Gulnoza Usmanovna	
Global iqlim o'zgarishi riski uning mamlakat iqtisodiyoti moliyaviy sektoriga ta'siri	1439
Baratov Sa'dulla Norjigit o'g'li, Jo'rayev Behzod Nuraliyevich	
Перспективы унификации налогов на землю и имущество	1444
Акбарова Нилуфар Нейматжановна	
Banklarda xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS) asosida hisobot tuzish tartibi	1449
Arziboyeva Ravzaxon Sattarovna	
Kichik biznes subyektlari iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash mexanizmini takomillashtirish	1454
Akbarov Abdulhamid Akmal o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarida demografik jarayonlarning dinamikasi tahlili	1458
Xamitova Mavluda Sindarovna	
Ta'minot zanjirlarini boshqarishda big datadan foydalanishni afzalliklari	1463
Yuldashev Abduhakim Abdulkarimovich, Quryazov Quryozbek Ergash o'g'li	
Yashil texnologiyalardan keng foydalanish – yashil investitsiyalarning poydevori.....	1467
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich	
Raqamli transformatsiya sharoitida tijorat banklarining strategik boshqaruv tizimini takomillashtirish yo'llari.....	1470
Umurov Jasurbek Jamil o'g'li	
Digital neighbourhood contexts in youth employment and competency frameworks	1474
Gulsara Ostonakulova	
Роль организации антимонопольной политики в национальной экономике в обеспечении экономической безопасности и конкурентоспособности.....	1482
Глазова Марина Викторовна	
Rivojlangan sug'urta bozorlarida investisiya faoliyati tahlili.....	1487
Suyunov Isomiddin Tilovkobilovich	
O'zbekiston respublikasida qurilish kompleksining hozirgi holati va asosiy rivojlanish tendensiyalari.....	1491
Muxibova Guli Yarkinovna	
Aholining turmush farovonligini oshirishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning roli	1496
Ostanova Nargiza Baratovna	

Tadbirkorlik faoliyatini boshqarishda rahbarlik uslubi: demokratik rahbarlar.....	1508
Amonov Mehridin Oromiddinovich	
Korxonlarni rivojlantirishda yashil iqtisodiyot mexanizmlarini joriy etish.....	1513
Yusupov Bekzod Ulugbekovich	
O'zbekistonda sog'lomlashtirish turizmi infratuzilmasini rivojlantirishni ko'p omilli ekonometrik modellashtirish asosida prognozlash.....	1517
Norchayev Asatullo Norbo'tayevich	
"Ijtimoiy himoya" kategoriyasiga qaratilgan nazariy qarashlar evolyusiyasi.....	1526
Bobonov N.H	
Majburiyatlar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirishning nazariy asoslari.....	1532
Ikromova Odinaxon	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish sifatini oshirishda raqamli xizmatlarning obyektiv zarurati.....	1537
Norov Murodjon Mahmudovich	
Oliy ta'lim xizmatlari mohiyati va rivojlanish nazariyasi.....	1541
Iskandarov Shahboz Shavkat o'g'li	
Davlat-xususiy sheriklikka oid ilmiy yondashuv va qarashlarning rivojlanish tendensiyalari.....	1545
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
Theoretical foundations of time series analysis in green economy.....	1552
Muradov Rustamjon Sobitkhonovich	
Korxonalar faoliyati samaradorligini baholashning kompleks yondashuvi: nazariya va amaliyot.....	1563
Xalilov Bekzod Axmatovich	
Aholi real daromadlarini shakllantirishda inson kapitalini rivojlantirishning roli.....	1568
Iskandarova Dilafuz Ikrom qizi	
Yashil iqtisodiyotda transportning tutgan o'рни.....	1573
Yuldasheva Saodat Arslanovna, Otanazarova Charos Baxtiyor qizi	
Xalqaro standartlar asosida hisob siyosati metodologiyasini takomillashtirish.....	1577
Qurbanboev Jurabek Eruvboevich	
Sanoat tarmoqlarini barqaror rivojlantirishda "yashil" iqtisodiyotdan samarali foydalanish istiqbollari.....	1585
Yuldasheva Saida Nematovna	
Mintaqaviy mehnat bozorini tartibga solishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari.....	1593
Azadova Gulnoza Sardorbekovna	
O'zbekistonda yashil sug'urta mahsulotlarini rivojlantirishda xorij tajribalari.....	1600
Yusufov Asfandiyor Eldor o'g'li	
Понятие и типы финансовых шоков: макроэкономический контекст и микроуровневые последствия.....	1606
Захарова Ирина Борисовна	
Современное состояние оздоровительного туризма в Узбекистане.....	1611
Сирлибеков Хабибулло Шакарбоевич	
Impact of industrial development on macroeconomic indicators.....	1621
Olchinboyev Otabek Abdusamad ugli	
Анализ предпочтений на рынке электронной торговли в Узбекистане.....	1625
Уразов Комил Бахрамович, Хушмуродова Мадина	
Методы оценки деятельности акционерных обществ с учетом инвестиционных рисков.....	1639
Айтмуратова Улбике Жалгасовна	
Xalqaro moliyaviy markazlar va ularning jahon iqtisodiyotidagi roli.....	1645
Sharipova Shaxinabonu Orif qizi	
Development of modern tourism industry in Uzbekistan through smart technologies and digital transformation.....	1649
Master's student at Silk Road University	
Iqtisodiyotda qiymat nazariyasi asosida qishloq xo'jaligida qo'shilgan qiymatni shakllanishi.....	1656
Azizov Shohsuvor Yuldashevich	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar, ularda hisobdorlik va boshqaruvda axborotlarning tahlililigini oshirish masalalari.....	1659
Yusupov Azizbek Baxtiyor o'g'li	

“Yashil” iqtisodiyotga o‘tishda xalqaro hamkorlik: O‘zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatidagi yangi tendensiyalar	1665
Xashimov Pazliddin Zukurovich, Sobirxo‘jaev Xadyatillo Billoxon o‘g‘li	
Uy-joy fondini boshqarishning mazmun-mohiyati va o‘ziga xos xususiyatlari	1671
Inoyatova Durdona Shoxaydarovna	
O‘zbekiston va markaziy osiyo davlatlari budget siyosatining qiyosiy tahlili.....	1677
Sharoxmatov Abduraxim Abdulamitovich	
Kambag‘allikni qisqartirish – mamlakatda barqaror ijtimoiy-iqtisodiy o‘shishni ta‘minlash omili sifatida	1683
Tashbaeva Saodatxon Alisherovna	
Финансовые технологии: сущность и задачи.....	1687
Амонова Хафиза	
O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish holati va investitsiya jarayonlarining o‘ziga xos xususiyatlari.....	1690
O‘rinov Akmaljon Axmadjonovich	
Budget tashkilotlarida ichki audit tizimini shakllantirish: xorijiy tajriba.....	1695
Po‘latov Tirkash Sotiboldiyevich	
“Ichki iste‘mol uchun qayta ishlash” bojxona protseduralarini O‘zbekiston sharoitida qo‘llashning ahamiyati.....	1699
Buranov Husniddin Husenovich, Allabergenov Ozodjon Maksudbayevich	
To‘qimachilik sanoatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish.....	1703
Muxiddinova Kamola Sagdullayevna	
O‘zbekiston respublikasida qishloq xo‘jaligi tarmog‘ining rivojlanishini iqtisodiy tahlili	1708
Aysachev Abdulfotix Abdulfaizovich	
Kichik biznes korxonalarini uchun eksport salohiyatini oshirish yo‘llari va strategiyalar	1714
Mo‘minova Kanizaxon	
Buxoro viloyatida agroklaster tizimi rivojlantirish yo‘nalishlari va iqtisodiy samaradorligi	1718
Ro‘ziyev Sobirjon Samatovich, Boltayeva Shaxnoz Bebudovna	
Temir yo‘l tizimini modernizatsiya qilishda imitatsion model asosida tahliliy yondashuv.....	1724
Mamasidikov Muxsinjon Musajonovich	
Климатическая политика и «зеленая» трансформация: Торговля углеродными единицами (Углеродная торговля)	1730
Исламов Шохзод Шухрат ўғли	
O‘zbekistonda kichik va o‘rta biznes sohasining rivojlanish tendensiyalarini ekonometrik modellarini tuzish asosida baholash.....	1738
Arzikulov Otabek Ali o‘g‘li, Xudoyorova Ruhshona Toshpo‘lot qizi	
Ikkilamchi bozorda noturar joy ko‘chmas mulk qiymatini baholashning huquqiy mexanizmini takomillashtirish	1743
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
O‘zbekiston da yashil iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishning strategik yo‘nalishlari	1749
Otaxonova Dinora Musaboy qizi	
Tibbiy xizmatlarning rivojlanish evolutsiyasi va samaradorlik hamda xarajatlari tushunchalarining mohiyati.....	1754
Axmedov Zafarjon A‘zamovich, Karabayev Sanjar Abdusamatovich, Uraqov Shokir Ulashovich	
Kichik biznes korxonalarida sanoat ishlab chiqarish samaradorligiga ta‘sir etuvchi omillar	1762
Axmedova Nilufar Shuxratovna, Amirov Zubaydulla Toir o‘g‘li	
Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish sharoitida yoshlarning ish bilan bandlik darajasini oshirish yo‘llari	1768
Sharipov Sherzod Shavkatovich	
Paxta-to‘qimachilik klasterlarida buxgalteriya hisobotlarini yuritishning muhim jihatlari	1772
Madartov Bahrom Quvondiqovich	
Aksiyadorlik jamiyatlarida o‘z kapitali hisobini xalqaro moliyaviy hisobot standartlari asosida yuritishni takomillashtirish.....	1776
Axmedov Latayibxon Mamitxonovich	
Reklama xizmatlari bozorida raqobatbardoshlikni oshirish yo‘llari.....	1780
Xamrakulov Azamat Baxritdinovich	

Iqtisodiyotni erkinlashtirish sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirish tendensiyalari.....	1785
Seytimbetov Kabul Serimbetovich	
O'zbekiston va islom taraqqiyot banki: hamkorlik va rivojlanish istiqbollari.....	1789
Dilovarxo'jayeva Dilnozaxon Shavkatxo'ja qizi	
Xodimlarni rag'batlantirish tizimida mehnatga haq to'lash	1793
Xamdamov Nuriddin Abdimalikovich	
Mahalliy budjet daromadlarini shakllantirishda soliqlarning tutgan o'rni	1797
Kimsanboyeva Maftuna Baxodirovna	
Dunyo mamlakatlarida xorijiy talabalar oqimi tahlili va ta'lim eksportining demografik salohiyati	1802
Abdullayev Javoxir Jaxongirovich	
Davlat qarzini boshqarish amaliyotini takomillashtirish	1809
Djurayev Paxlaxonjon Usarovich	
Mintaqada chakana savdoni rivojlantirish istiqbollari.....	1815
Ismoilov Shohjahon O'tkir o'g'li, Abdullayev Ilyos Sultanovich	
Yuk tashish sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish	1819
Omarov Mamanbiy Allabergenovich	
Mathematical statistics in biology and medicine	1826
Vokhidov Alikul, Orazbaeva Ayjamal, Tog'amurotova Jasmira, Turoпова Dildora	
"Yashil" energetika salohiyatini ro'yobga chiqarishda xatarlar va muammolar: O'zbekiston sharoitida tahlil va yechimlar	1833
Nasretdinov Nodir Tulqinovich	
Aglomeratsiyalar ekologik barqarorligi: koreya respublikasi tajribasi va o'zbekistonda uni qo'llash imkoniyatlari.....	1837
Shohruh Shuhrat o'g'li Mardonov	
Sanoat sohasida energiya samaradorligini oshirishning iqtisodiy va ekologik afzalliklari.....	1843
Iminov Farxodjon Tohirjonovich	
Современные принципы и дальнейшее совершенствование налогового администрирования в узбекистане.....	1848
Буранова Лола Вахобовна, Рахимова Шахло Ражапбоевна	
Роль малого и частного бизнеса в инновационном развитии экономики узбекистана: сравнительно-аналитический подход	1858
Мадраимова Согдиана Равильевна	
Sayyohlarning shikoyatlarini ko'rib chiqish va ularning huquqiy huquqlarini tiklash mexanizmlari	1864
Sayfiddinov Sharofiddinxo'ja Najmiddin o'g'li	
Sanoat korxonalarida inqozga qarshi boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish	1869
Muxammadov Umarjon Muxammad o'g'li	
Xalqaro kompaniyalarda Big Data va biznes jarayonlarini innovatsion boshqarish	1885
To'g'onov Ibrohimxo'ja, Mardiyev Bunyod Sirojiddin o'g'li	
Transport vositalari egalari fuqarolik javobgarligi sug'urtasini rivojlantirishning zamonaviy yo'nalishlari	1889
Darxanova Umida	
Tijorat banklarida moliyaviy injiniring konsepsiyasini mustahkamlashni takomillashtirish	1895
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
O'zbekistonda aholi farovonligini ta'minlash yo'llari	1902
Ibragimov Elmurod Gulboynor o'g'li	
"Uzsuvta'minot" aj tizim tashkilotlarida biznes jarayonlari bo'yicha boshqaruv hisobini tashkil etish uchun hisob tizimining xususiyatlari.....	1906
Saidakbarov Xusniddin Abdusalomovich	
Ways to develop and stimulate innovative activity of the enterprise	1909
U. Yusupov, Ye Junjiye	
Трансформация мировой торговли: путь от протекционизма к свободному рынку на примере узбекистана.....	1914
Олимова Насиба Акмаловна, Камилова Наргиза Абдукаخورвна	

Xalqaro tajribada mulkni qayta baholash metodlari: O'zbekiston uchun moslashtirish imkoniyatlari.....	1920
Xadjayev Kamoliddin Fazliddinovich	
O'zbekistonda professional futbol klublarini moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish	1924
Mirzayev Ulug'bek Abdusattarovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarining xizmat turlarining huquqiy asoslari.....	1931
Umurzoqova Adiba Ochilovna	
Qurilish materiallari sanoatida ishlab chiqarishni tashkil etish va innovatsion rivojlanish tendensiyalari.....	1937
Haqberdiyev Ulug'bek Nasrullo o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarida biznes ekotizimini takomillashtirishning nazariy asoslari.....	1944
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
The impact of intensive urbanization in tashkent on economic stability, environmental conditions, and demographic processes.....	1949
Khandamirdzhanova B.M., Shoislomova Komila Batyrovna	
Barqaror rivojlanish va moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari	1956
Maksudova Shaxzoda	
Ish bilan bandlik darajasiga makroiqtisodiy omillar: aholi jon boshiga yaim, inflatsiya, oliy ta'lim bilan qoplanish darajasining ta'sirini baholash	1961
Usmonov Ibrat Bobomurod o'g'li	
Mintaqaviy iqtisodiyotlarda kapital qo'yimalarning determinantlari: qoraqalpog'istonda aholi va byudjet daromadlarini ekonometrik o'rganish.....	1966
Sarsenbayev Baxitjan Abdulgazyevich, Kengesbayeva Suliuxan Maxsetbay qizi, Kengesov Diyorbek Umidovich	
Klasterlash asosida xizmat ko'rsatishni rivojlantirishning muhim xususiyatlari.....	1970
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Rabbimov Abror Mehriddin o'g'li	
Bugungi kunda inson kapitalidan to'g'ri foydalanish	1975
Dushaboyev Lazizjon Baxrom o'g'li	
Ta'minot zanjirida 4PL: o'zbekistondagi o'rni, kamchiliklari va rivojlanishi.....	1978
Ramazonqulov Sardorbek Hamroqulovich	
Urban aglomeratsiyalar sharoitida yer osti inshootlariga ta'sir etuvchi geologik xavflarni kompleks baholash.....	1983
Irgashev Shavkatbek Turdiyevich	
Hududlar kesimida ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlik indikatorlarini ishlab chiqish va baholash usullari.....	1987
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
Роль кооперации и агрокластеров в повышении эффективности мясомолочного производства	1991
Абдуллаев Жасурбек Абдижабборович	
Markaziy osiyo davlatlarida qishloq xo'jaligi sektorining rivojlanishi va uning iqtisodiy ahamiyati	1996
Voxidova Mehri Xasanovna, Xolxo'jayev Eldorxo'ja G'olibjon o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida elektron hujjat aylanishining samaradorligini rivojlantirish.....	2002
Baxtiyorova Dildora	
Moliyaviy institutlarning yashil kredit siyosati	2008
Sotivoldiyev Asadulloh Axadjon o'g'li	
Tadbirkorlik subyektlari faoliyatini innovatsion boshqarish usullari	2012
Ismatov Olimjon Aminjonovich	
Xizmat ko'rsatish soxasini rivojlanishning muommolarini mahallabay ishlash tizimini takomillashtirish	2016
Abdualimov Xabibullo Ne'matullayevich	

XIZMAT KO'RSATISH SOXASINI RIVOJLANISHNING MUOMMOLARINI MAHALLABAY ISHLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH

Abdualimov Xabibullo Ne'matullayevich

O'zbekiston Respublikasi Samarqand viloyati

G'aznachilik xizmati boshqarmasi

Payariq tumani G'aznachilik xizmati bo'limi davlat

xaridlarini rivojlantirish va monitoringi bo'yicha bosh mutaxassisi

abualimov.1995@icloud.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada xizmat ko'rsatish sohasining mahallabay yondashuv asosida rivojlanish muammolari chuqur tahlil qilinadi. Xususan, hududiy infratuzilma, ishchi kuchi salohiyati, aholining ehtiyojlari va iqtisodiy sharoitlar tahlil qilinib, ularni hal etish mexanizmlari taklif etilgan. Mahallabay yondashuv orqali xizmatlar sifati va qulayligini oshirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy qilish va mahalliy budjet imkoniyatlaridan oqilona foydalanish samaradorligi asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari asosida xizmat ko'rsatish tarmoqlarini kompleks rivojlantirish bo'yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: xizmat ko'rsatish sohasi, mahallabay yondashuv, infratuzilma, iqtisodiy rivojlanish, hududiy muammolar, innovatsion yondashuv, samaradorlik.

Abstract: This article explores the challenges in the development of the service sector through a neighborhood-based (mahalla) approach. It analyzes local infrastructure, workforce potential, population needs, and economic conditions, proposing mechanisms to address these issues effectively. The research substantiates the efficiency of adopting a localized strategy for improving service quality, integrating modern technologies, and optimizing the use of local budgets. Based on the findings, comprehensive recommendations are provided for the sustainable development of service industries.

Key words: service sector, neighborhood-based approach, infrastructure, economic development, regional issues, innovative strategy, efficiency.

Аннотация: В данной статье рассматриваются проблемы развития сферы услуг на основе махаллинского подхода. Проведен анализ местной инфраструктуры, потенциала рабочей силы, потребностей населения и социально-экономических условий. Предложены эффективные механизмы их решения с учетом внедрения современных технологий и рационального использования местных бюджетов. Обоснована эффективность подхода, основанного на поддержке с учетом специфики каждого района. На основе полученных данных разработаны предложения по комплексному развитию сферы услуг.

Ключевые слова: сфера услуг, махаллинский подход, инфраструктура, экономическое развитие, региональные проблемы, инновационный подход, эффективность.

KIRISH

Bugungi globalashuv jarayonida xizmat ko'rsatish sohasi milliy iqtisodiyotning strategik tarmoqlaridan biriga aylanib bormoqda. Xususan, aholining turmush darajasini oshirish, bandlikni ta'minlash, hududiy tengsizlikni kamaytirish hamda ijtimoiy-iqtisodiy infratuzilmani rivojlantirishda xizmatlar sektori muhim o'rin tutadi. Ammo ushbu sohaning rivojlanishida bir qator tizimli muammolar saqlanib qolmoqda. Jumladan, hududlar bo'yicha xizmatlar sifati va turlari o'rtasidagi nomutanosiblik, infratuzilmaning yetarlicha rivojlanmagani, kadrlar salohiyatining pastligi va mahalliy ehtiyojlarning chuqur tahlil qilinmasligi ushbu muammolar sirasiga kiradi.

So'nggi yillarda mamlakatimizda "mahallabay yondashuv" tamoyili asosida ijtimoiy-iqtisodiy masalalarni hal etish amaliyoti keng qo'llanilmoqda. Bu yondashuv orqali har bir hududning o'ziga xos xususiyatlari, aholining

real ehtiyojlari va mavjud resurslar inobatga olinmoqda.¹ Aynan shu asosda xizmat ko'rsatish sohasini ham hududlar kesimida manzilli rivojlantirish zarurati yuzaga kelmoqda. Mahallabay yondashuvni xizmat ko'rsatish tizimiga integratsiya qilish orqali xizmatlar sifatini oshirish, aholiga yaqin bo'lgan vaqtda va joyda xizmat ko'rsatish imkoniyatlarini kengaytirish mumkin bo'ladi.²

Mazkur maqolada xizmat ko'rsatish sohasining hozirgi holati, mavjud muammolar va ularni mahallabay yondashuv asosida hal etish mexanizmlari tahlil qilinadi. Shuningdek, samaradorlikni oshirish yo'llari, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari va mahalliy budjet resurslaridan oqilona foydalanish istiqbollari ilmiy asosda asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari asosida hududiy xizmat ko'rsatish tarmoqlarini kompleks rivojlantirishga doir taklif va tavsiyalar ishlab chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Xizmat ko'rsatish sohasi bugungi kunda nafaqat iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biri, balki aholi farovonligini oshirishda asosiy strategik yo'nalishlardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Bu borada iqtisodchi olimlar, jumladan, J. Tinbergen, M. Porter, A. Toffler³ kabi nazariyotchilar xizmatlar iqtisodiyotining shakllanishi va ularning hududiy rivojlanishdagi o'rniga alohida e'tibor qaratganlar. Ularning tadqiqotlarida xizmat ko'rsatish sohasini modernizatsiya qilish va infratuzilmaviy yondashuv orqali jamiyatning turmush sifatini yaxshilash g'oyalari ilgari surilgan. [1]

O'zbekiston kontekstida xizmat ko'rsatish tarmoqlarining rivojlanishi bo'yicha so'nggi yillarda amalga oshirilgan islohotlar ko'plab mahalliy va xorijiy tadqiqotchilar e'tibor markazida bo'lib kelmoqda. Jumladan, X. Xusanov, M. Isroilov, D. Eshquvvatov, G. Omonova kabi olimlar xizmatlar sektorining iqtisodiy o'sishdagi o'rnini, infratuzilmaviy jihatlarni, hududiy farqlarni kamaytirishdagi imkoniyatlarini ilmiy asosda tahlil qilganlar. Ularning ilmiy ishlarida xizmat ko'rsatish sohasini modernizatsiyalash, zamonaviy servis texnologiyalarini joriy etish, xususiy sektorni jalb qilish va raqobatbardoshlikni oshirishga qaratilgan yondashuvlar o'rganilgan. [5, 6, 7]

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatish tarmoqlarini rivojlantirish bo'yicha qabul qilingan qator davlat dasturlari, jumladan, "Yoshlar – kelajagimiz", "Obod qishloq", "Obod mahalla" dasturlari mahallabay yondashuvning amaliyotga keng joriy qilinishiga xizmat qilmoqda. Bu dasturlar doirasida hududlar kesimida aholi ehtiyojlarini aniqlash, manzilli xizmat turlarini yo'lga qo'yish va mahalliy infratuzilmani takomillashtirish orqali xizmatlar sohasida sezilarli siljishlar kuzatilmoqda. Shu bilan birga, Mahalla institutini mustahkamlash, raqamlashtirish, mahalliy budjetlar imkoniyatlaridan oqilona foydalanish bo'yicha ham dolzarb ilmiy izlanishlar olib borilmoqda. [2, 3, 4]

Biroq mavjud adabiyotlarda xizmat ko'rsatish sohasining mahallabay yondashuv asosida qo'llab-quvvatlash mexanizmlari, ayniqsa, samaradorlik ko'rsatkichlari, resurslar taqsimoti va innovatsion yondashuvlar bilan bog'liq masalalar yetarli darajada yoritilmagan. Shu boisdan ushbu maqolada aynan mahalla darajasida xizmatlar tizimini rivojlantirish, mahalliy resurslar asosida xizmat tarmoqlarini kengaytirish, aholi ehtiyojlariga moslashtirish va bu orqali samaradorlikni oshirishga qaratilgan yangi yondashuvlar asoslab beriladi. [2]

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti professor-o'qituvchilari tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotlar xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishi, samaradorligini oshirish va mahallabay yondashuvni qo'llash masalalariga alohida e'tibor qaratgan. Quyida so'ngi yillarda ba'zi muhim tadqiqotlar va ularning mazmuni keltirilgan:

Usmanova Nasiba Akbarjonovna – "Xizmat ko'rsatish sohasida sifat va samaradorlikni baholash uslubiyatini takomillashtirish"⁴ mavzusidagi dissertatsiyasida xizmat ko'rsatish sohasida sifat va samaradorlikni baholashning mavjud uslublari tahlil qilingan va ularni takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqilgan. Tadqiqotda mahallabay yondashuv asosida xizmatlarning sifatini baholash va samaradorligini oshirish yo'llari ko'rsatilgan.

Quliev Begimqul Melikovichvich – "Maishiy xizmatlar sohasini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Samarqand viloyati misolida)"⁵ mavzusidagi dissertatsiyasida maishiy xizmatlar sohasining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari tahlil qilingan va ularni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqotda mahallabay yondashuv asosida xizmatlar sohasini rivojlantirishning samarali mexanizmlari ko'rsatilgan.

1 O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi rasmiy sayti: <https://stat.uz> (murojaat qilingan sana: 2025 yil 2-may)

2 Sirojiddinov, Z., Karimov, B. (2017). O'zbekiston xizmat ko'rsatish bozorida raqobat muhitining shakllanishi. O'zbekiston Milliy iqtisodiyot institutining ilmiy jurnali.

3 OECD (2021). "Service Economy: Challenges and Opportunities."

4 Usmanova Nasiba Akbarjonovna – "Xizmat ko'rsatish sohasida sifat va samaradorlikni baholash uslubiyatini takomillashtirish" mavzusidagi dissertatsiyasi

5 Quliev Begimqul Melikovichvich – "Maishiy xizmatlar sohasini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Samarqand viloyati misolida)" mavzusidagi dissertatsiyasi

Ochilova Hilola Nematovna – “Innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish sharoitida oliy ta’lim xizmatlarini takomillashtirish”⁶ mavzusidagi dissertatsiyasida innovatsion iqtisodiyot sharoitida oliy ta’lim xizmatlarini takomillashtirish masalalari ko’rib chiqilgan. Tadqiqotda oliy ta’lim xizmatlarining sifatini oshirish va samaradorligini baholash bo’yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqilgan. Tadqiqotda mahallabay yondashuvning oliy ta’lim xizmatlaridagi o’rni va ahamiyati tahlil qilingan.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti professor-o’qituvchilari tomonidan olib borilgan tadqiqotlar xizmat ko’rsatish sohasining turli jihatlarini, jumladan, boshqaruv omillari, sifat va samaradorlikni baholash, tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar va innovatsion yondashuvlarni o’z ichiga oladi. Ushbu tadqiqotlar mahallabay yondashuv asosida xizmat ko’rsatish sohasini rivojlantirishning ilmiy asoslarini yaratishda muhim ahamiyatga ega.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda xizmat ko’rsatish sohasining rivojlanishiga to’sqinlik qilayotgan muammolarni aniqlash, ularni mahallabay yondashuv asosida hal etish imkoniyatlarini o’rganish hamda qo’llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligini baholash maqsad qilingan. Shu bois tadqiqotda quyidagi metodologik yondashuvlar va ilmiy asoslar qo’llanildi:

Tadqiqotning nazariy bazasini xizmat ko’rsatish sohasining iqtisodiy mohiyatini, ularning jamiyatdagi o’rnini, regional rivojlanishdagi ahamiyatini yoritgan klassik va zamonaviy iqtisodchi olimlarning ishlari tashkil etdi. Jumladan, M. Porterning raqobat ustunligi nazariyasi, D. Bell va A. Tofflarning postindustrial jamiyat haqidagi qarashlari, shuningdek, O’zbekiston iqtisodiyoti bo’yicha mahalliy olimlar – X. Xusanov hamda M. Isroilov xizmatlar sektori bo’yicha izlanishlari asos sifatida olindi. [7]

Tadqiqotda Samarqand viloyatining turli tumanlari, xususan, mahallalarda xizmat ko’rsatish tarmoqlarining holati, mavjud infratuzilma, xizmatlar sifati, aholi ehtiyojlari, bandlik darajasi va mahalliy byudjet mablag’larining yo’naltirilishi bilan bog’liq ma’lumotlar tahlil qilindi. Amaliy ma’lumotlar statistika agentliklari, mahalliy hokimlik hisobotlari, “mahallabay ishlash” platformasi natijalari va Davlat dasturlari doirasida to’plandi. Tadqiqotda quyidagi metodlar kompleks ravishda qo’llanildi:

Xizmat ko’rsatish sohasining mavjud holatini, rivojlanish dinamikasini va hududlar bo’yicha farqlarni tahlil qilishda qo’llanildi;

Viloyatlar, tumanlar va mahallalar kesimida xizmat ko’rsatish ko’rsatkichlari o’rtasidagi farqlarni aniqlashda foydalanildi;

Mahallabay yondashuv asosida xizmatlar sohasini rivojlantirishdagi kuchli va zaif tomonlar, imkoniyatlar va xavflarni baholashda;

Joylarda so’rovnoma, intervyu va kuzatuv orqali aholi ehtiyojlarini o’rganishda;

Rasmiy statistik ma’lumotlar asosida xizmatlar sektoridagi o’sish sur’atlari va muammoli nuqtalarni ko’rsatishda;

Soha mutaxassislari fikrlari asosida strategik tavsiyalar ishlab chiqishda qo’llanildi. [8, 9]

Tadqiqot asosan Samarqand viloyatining maishiy xizmatlar sektori va unga xizmat qiluvchi infratuzilma obyektlarini o’z ichiga oladi. Ma’lumotlar mavjud bo’lgan hududlar doirasida to’plangan bo’lib, barcha respublika hududlarini qamrab olmagan. Shu sababli umumlashtirish ehtiyotkorlik bilan amalga oshirilgan. Tadqiqotda xizmatlar sohasini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarni joriy etish, sun’iy intellekt asosidagi tahlil platformalarini qo’llash va interaktiv xaritalar orqali mahallabay xizmatlar xaritasini yaratish bo’yicha ilg’or g’oyalar ilgari surilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

O’zbekiston Respublikasi xizmat ko’rsatish sohasini rivojlantirishda so’nggi yillarda sezilarli siljishlarga erishilgan bo’lsa-da, hududlar kesimida bu jarayon bir xil darajada kechmayapti. Tadqiqot doirasida ayniqsa Samarqand viloyatida xizmat ko’rsatish tarmoqlarining rivojlanishi, mavjud muammolari va ularni mahallabay yondashuv orqali hal etish istiqbollari chuqur o’rganildi. Quyida asosiy tahlil natijalari keltiriladi:

Statistik tahlillar shuni ko’rsatdiki, xizmat ko’rsatish sohasida eng faol tumanlar (Samarqand shahri, Kattaqo’rg’on, Urgut) bilan xizmatlar deyarli mavjud bo’lmagan chekka hududlar (Nurobod, Oqdaryo, Qo’shrabot) o’rtasida jiddiy tafovut mavjud. Bu farq xizmatlar turlarining soni, sifati, infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi va kadrlar salohiyati bilan bevosita bog’liq. [10, 11]

Joylarda o’tkazilgan so’rovnomalar va mahalla fuqarolar yig’inlari bilan o’tkazilgan intervyular natijalari shuni ko’rsatdiki, aksariyat hollarda aholining real ehtiyojlari asosida xizmatlar shakllantirilmagan. 67% ishtirokchi mavjud xizmatlar ularning hayot tarziga mos emasligini yoki sifat jihatdan pastligini bildirgan.

6 Ochilova Hilola Nematovna – “Innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish sharoitida oliy ta’lim xizmatlarini takomillashtirish” mavzusidagi dissertatsiyasi

“Obod mahalla” va “Mahallabay ishlash” kabi dasturlar doirasida amalga oshirilgan loyihalarda aniqlanishicha, xizmatlarni mahalliy infratuzilma, aholi soni, ijtimoiy tarkib va bandlik ko'rsatkichlari asosida shakllantirish muammolari sezilarli darajada kamaytirgan. Masalan, Oqdaryo tumanidagi “Do'stlik” mahallasida amalga oshirilgan tikuvchilik ustaxonasini tashkil etish loyihasi natijasida 18 nafar ishsiz ayol ish bilan ta'minlangan va mahallaning ichki xizmatlar aylanmasi 14% ga oshgan. [1]

Ko'plab mahallalarda aloqa xizmatlari, raqamli texnologiyalar va logistika infratuzilmasining zaifligi xizmat ko'rsatish tarmoqlarini kengaytirish imkoniyatlarini cheklab qo'yimoqda. Xususan, qishloq joylarda Internet tarmog'iga ulangan xizmat ko'rsatish subyektlarining ulushi atigi 23% ni tashkil etadi.

Hududiy xizmat ko'rsatish obyektlarida faoliyat yuritayotgan mutaxassislarning 41% dan ortig'i maxsus malakaga ega emasligi aniqlandi. Bu holat xizmatlar sifati va mijozlar qoniqishiga bevosita salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Mahallabay yondashuv doirasida moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari (imtiyozli kreditlar, grantlar, soliq yengilliklari) hali ham to'liq ishlamayapti. Ko'pchilik xizmat ko'rsatish subyektlari moliyaviy resurslarga chiqish imkoniyati yo'qligi sababli faoliyatini kengaytira olmayapti. Tahlil asosiy natijalari quyidagilarni qamrab oladi:

Mahallabay yondashuv xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda aniq va manzilli mexanizm bo'la oladi; Hududiy tafovutlarni kamaytirish uchun xizmatlar tarmoqlarini mahalla ehtiyojlari asosida shakllantirish zarur;

Infratuzilma va raqamli texnologiyalarni joriy qilish – rivojlanishning asosi sifatida ko'rilishi lozim;

Kadrlar salohiyatini oshirish, xizmatlar sifati va aholi ishonchini ta'minlashning muhim omilidir;

Mahalliy budjet va tashqi moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish samaradorlikni oshiradi. [12, 13, 14]

1-jadval. Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanish muammolarini mahallabay yondashuv asosida qo'llab-quvvatlash samaradorligini oshirishga doir SWOT tahlil (analiz) jadvali⁷.

Kuchli tomonlar	Zaif tomonlar
Mahallabay yondashuvning manzilliligi va aniq natijalari;	Aholi ehtiyojlari bo'yicha to'liq ma'lumotlar bazasining yetishmasligi;
Mahalla institutining tizimli faoliyati;	Xizmatlar sifati va turlarining nomutanosibligi;
Aholining xizmat ko'rsatishdagi ishtiroki yuqoriligi;	Malakali kadrlar tanqisligi;
Mahalliy infratuzilmadan foydalanish imkoniyati.	Mahallalarda raqamli infratuzilmaning zaifligi.
Imkoniyatlar	Tahdidlar
Davlat dasturlarida mahallabay yondashuvga e'tibor oshishi;	Moliyalashtirishda markazlashgan yondashuv ustuvorligi;
Xususiy sektorni jalb qilish orqali xizmatlarni kengaytirish;	Aholining xizmatlardan noroziligi va ishonchsizlik;
Raqamli texnologiyalarni mahallalarda joriy etish;	Siyosiy-ijtimoiy beqarorlik holatlari;
Mahalliy budjetlarni mustahkamlash imkoniyatlari.	Innovatsion yechimlarga tayyorgarlik darajasining pastligi.

Mahallabay yondashuv asosida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda afzalliklar va kamchiliklar o'zaro chambarchas bog'liq. Mahalliy ehtiyojlarga mos xizmat ko'rsatish va mahalliy aholi bilan bevosita aloqalar o'rnatish xizmat ko'rsatish sifatini oshiradi va samaradorlikni yuqori darajaga olib keladi. Biroq, resurslarning cheklanganligi va boshqaruv tizimining zaifligi ba'zan muammo tug'dirishi mumkin.

Imkoniyatlar esa, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va mahalliy biznesni rivojlantirishni o'z ichiga oladi. Bu esa aholi uchun yangi ish o'rinlari yaratish va xizmatlarning sifatini oshirishga yordam beradi. Ammo tashqi omillar, masalan, iqtisodiy inqiroz yoki davlat siyosatidagi o'zgarishlar, mahallabay tizimning samaradorligini pasaytirishi mumkin. Shuning uchun, mahallabay yondashuvning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun resurslar va boshqaruvni samarali boshqarish zarur.

Xulosa qilib aytganda, mahallabay yondashuv asosida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda, kuchli boshqaruv, mahalliy resurslarni to'g'ri taqsimlash va innovatsion texnologiyalarni joriy etish eng muhim omillar sifatida qaraladi. Tashqi tahdidlarga qarshi samarali strategiyalar ishlab chiqish ham kerak bo'ladi.

2-jadval. Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanish muammolarini mahallabay yondashuv asosida qo'llab-quvvatlash samaradorligini oshirishga doir SWOT tahlil (analiz) asosida strategik tavsiyalar⁸.

Strategiya turi	Tavsif	Tavsiyalar
Kuchli tomonlardan foydalanib imkoniyatlardan foyda olish	Mahallabay yondashuvning aniqligi va davlat dasturlari imkoniyatlaridan foydalanish	- Mahalla institutini raqamli xizmat platformalari bilan integratsiyalash; - Davlat dasturlari orqali xizmatlarni mahallalarda bosqichma-bosqich joriy etish; - Aholining ishtirokini oshirish uchun ijtimoiy sheriklik mexanizmini rivojlantirish.
Zaif tomonlarni imkoniyatlar orqali bartaraf etish	Malakasiz kadrlar va xizmatlar sifati pastligiga qaramay, xususiy sektor va raqamli texnologiyalar orqali rivojlanish	- Mahallalarda xizmat ko'rsatish bo'yicha qisqa muddatli o'quv kurslarini tashkil etish; - Xususiy sektorni jalb qilish orqali zamonaviy xizmat turlarini mahallalarga olib kirish; - Statistik axborot tizimlarini mahallalar darajasida yaratish.
Kuchli tomonlarni xavflarni kamaytirish uchun ishlatish	Mahallabay yondashuvning ijobiy jihatlarni norozilik va siyosiy xatarlarga qarshi ishlatish	- Aholi ehtiyojlariga javob beruvchi xizmatlar xaritasini yaratish; - Mahalla darajasida doimiy monitoring va jamoatchilik nazoratini yo'lga qo'yish; - Xizmatlar bo'yicha shaffof axborot portallarini ishlab chiqish.
Zaifliklar va xavflarni birgalikda kamaytirish	Infratuzilma va malaka muammolari fonida tashqi tahdidlarni yengillashtirish	- Mahalliy budjetdan xizmatlar rivoji uchun alohida mablag' ajratish tizimini kuchaytirish; - Hududiy xizmat ko'rsatish markazlarini klasterlar asosida tashkil etish; - Innovatsion xizmatlar uchun mahallalarda pilot loyihalarni amalga oshirish.

Quyida xizmat ko'rsatish soxasini rivojlantirishning muammolarini mahallabay ishlash tizimini takomillashtirish bo'yicha solishtirma tahlilni jadval shaklida keltiraman. Ushbu tahlil xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishiga va mahallabay ishlash tizimini yaxshilashga qaratilgan turli yo'nalishlar va ularning afzalliklarini ko'rsatishga yordam beradi. (3-jadval)

3-jadval. Xizmat ko'rsatish soxasini rivojlantirishning muammolarini mahallabay ishlash tizimini takomillashtirish bo'yicha solishtirma tahlili⁹.

Asosiy jihatlar	Mahallabay ishlash tizimi (Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishi)	Ommaviy (Markazlashgan) tizim	Farqlari o'rganish va taqqoslash
Maqsad va vazifalar	Mahalliy xizmatlar va resurslardan foydalanib, aholiga qulay va sifatli xizmatlar ko'rsatish.	Markazlashgan tizim orqali yirik xizmatlar va resurslarni boshqarish.	Mahallabay tizim kichik va mahalliy ehtiyojlarga moslashtirilgan bo'lib, markazlashgan tizim umumiy, keng ko'lamli xizmatlarni taqdim etadi.
Resurslar	Mahalliy resurslar (mehnat, moddiy va moliyaviy resurslar).	Markazlashgan resurslar (yirik tashkilotlar, davlat va xususiy sektor tomonidan taqdim etilgan).	Mahallabay tizim mahalliy resurslarni ko'proq samarali va tejamonkor ishlatishga yo'naltirilgan.
Xizmat ko'rsatish sifati	Yaxshi muloqot va mahalliy ehtiyojlarga moslashgan xizmatlar.	Sifatli xizmatlar, lekin ba'zan markaziy boshqaruvga bog'liq bo'lishi mumkin.	Mahallabay tizimda xizmatlar tezkor va to'g'ridan-to'g'ri ehtiyojlarga mos, markazlashgan tizimda esa sifat nazoratini umumiy tashkilot amalga oshiradi.
Tezlik va samaradorlik	Xizmatlar qisqa vaqt ichida, tezkor va samarali ko'rsatiladi.	Biroz vaqt talab etishi mumkin, chunki markaziy tizimda ko'proq rasmiylashtirish va tekshiruvlar mavjud.	Mahallabay tizim tezkorlikda afzallikka ega, ammo markazlashgan tizimda ko'proq rejalashtirish va integratsiya bo'ladi.

8 Muallif ishlanmasi

9 Muallif ishlanmasi

Asosiy jihatlar	Mahallabay ishlash tizimi (Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishi)	Ommaviy (Markazlashgan) tizim	Farqlari o'rganish va taqqoslash
Ma'lumotlar boshqaruvi	Mahalliy darajada ma'lumotlar to'plami va ularni ishlatish, lekin ba'zida ma'lumotlar yetishmasligi.	Ma'lumotlar markazlashtirilgan bo'lib, yaxshilangan tahlil va monitoring imkoniyatlari mavjud.	Mahallabay tizimda ma'lumotlar yetishmasligi yoki tarqatilishning noaniqligi yuzaga kelishi mumkin, markazlashgan tizimda esa ma'lumotlar samarali boshqariladi.
Ijtimoiy ta'sir	Mahalliy aholiga yaqinlik va ijtimoiy mas'uliyat.	Ommaviy tizimda ijtimoiy ta'sir, lekin ba'zida aholining ehtiyojlariga kamroq moslashgan bo'lishi mumkin.	Mahallabay tizimda ijtimoiy ta'sir ko'proq, chunki aholi bilan bevosita aloqalar o'rnatiladi.
Iqtisodiy samaradorlik	Mahalliy iqtisodiyotga ijobiy ta'sir, ish o'rinlari yaratish.	Yirik markaziy tizimlar iqtisodiy jihatdan ko'proq resurslarni jalb qilishi mumkin.	Mahallabay tizim kichik iqtisodiy o'sish yaratadi, lekin ko'proq foyda va barqarorlikni ta'minlashi mumkin.
Innovatsiyalar	Mahalliy ehtiyojlarga mos innovatsiyalarni joriy etish.	Innovatsiyalar keng ko'lami va ko'pincha texnologik jihatdan rivojlangan.	Mahallabay tizimda innovatsiyalar mahalliy ehtiyojlarga mos bo'lib, samarali bo'lishi mumkin.
Jamoatchilikning ishtiroki	Mahalliy aholining ishtiroki ko'proq, ular o'z ehtiyojlarini to'g'ridan-to'g'ri bildirishlari mumkin.	Jamoatchilik ishtiroki cheklangan, lekin samarali siyosat va boshqaruv tizimlari bor.	Mahallabay tizimda aholining faol ishtiroki mavjud, markazlashgan tizimda esa ehtiyojlar yuqoridan belgilangan bo'lishi mumkin.

Bu jadval xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishini mahallabay ishlash tizimi va markazlashgan tizimlar bilan taqqoslashni ko'rsatadi. Har bir tizimning afzalliklari va kamchiliklari mavjud bo'lib, ular birgalikda ishlatilganda yanada samarali natijalarga olib kelishi mumkin.

Xulosa va takliflar. Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishi, ayniqsa, mahallabay ishlash tizimi orqali amalga oshirilganda, samarali va barqaror natijalarga erishish mumkin. Mahallabay yondashuv aholi bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqalarni o'rnatish, mahalliy ehtiyojlarni hisobga olish va xizmat ko'rsatish sifatini oshirish imkonini beradi. Biroq, bu tizimning samarali ishlashi uchun bir qator muammolarni hal qilish zarur. Ular orasida resurslarning cheklanishi, xizmatlar sifatining turlicha bo'lishi, boshqaruv tizimining zaifligi va tashqi iqtisodiy omillar ta'siri mavjud. Shuningdek, innovatsion texnologiyalarni joriy etish, mahalliy aholi bilan yaqindan ishlash va resurslarni optimallashtirish kabi imkoniyatlar bu tizimning rivojlanishini ta'minlashi mumkin.

Mahallabay ishlash tizimi, shuningdek, ijtimoiy va iqtisodiy barqarorlikni oshirishda ham muhim rol o'ynaydi. Biroq, bu tizimni yanada takomillashtirish va samaradorligini oshirish uchun aniq strategik yondashuvlar va qo'llab-quvvatlash mexanizmlari zarur. Shu asosda quyidagi takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiq:

Birinchidan, mahallabay tizimda resurslarni optimal tarzda taqsimlash va samarali boshqarish muhim. Mahalliy ishchi kuchini, moddiy resurslarni va texnologiyalarni moslashtirish orqali xizmat ko'rsatish sohasining samaradorligini oshirish mumkin.

Ikkinchidan, xizmat ko'rsatish tizimlarini takomillashtirishda yangi texnologiyalar va raqamli platformalarni qo'llash kerak. Bu, xizmat ko'rsatishning sifatini yaxshilash, vaqtni tejash va xarajatlarni kamaytirishga yordam beradi. Masalan, onlayn xizmatlar va mobil ilovalar orqali foydalanuvchilar bilan aloqani kuchaytirish mumkin.

Uchinchidan, mahalliy aholi bilan yaqin aloqada bo'lish orqali ularning ehtiyojlarini yaxshiroq tushunish va xizmat sifatini yuqori darajaga ko'tarish zarur. Bu uchun muntazam ravishda feedback yig'ish va xizmatlarni baholash tizimlarini joriy etish kerak.

To'rtinchidan, xizmat ko'rsatish tizimini tashqi iqtisodiy, siyosiy va ekologik o'zgarishlarga tayyorlash zarur. PESTEL tahlilini doimiy ravishda yangilab borish, xizmat ko'rsatish tizimining barqarorligini ta'minlashga yordam beradi.

Beshinchidan, xizmat ko'rsatuvchi xodimlarni o'qitish va malakalarini oshirish, xizmatlarning sifatini yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. Mahallabay tizimda ishlaydigan mutaxassislarini doimiy ravishda malaka oshirish kurslari va treninglarga jalb qilish kerak.

Oltinchidan, mahallabay ishlash tizimini yanada takomillashtirish uchun davlat va xususiy sektor o'rtasida samarali hamkorlikni o'rnatish muhim. Buning uchun davlat tomonidan qo'llab-quvvatlovchi siyosatlar va xususiy sektordan foydalanish zarur.

Yettinchidan, mahalliy aholining faol ishtiroki tizimning samaradorligini oshiradi. Jamoatchilikning fikrini olish, ularning ehtiyojlarini inobatga olish va xizmat ko'rsatish jarayonlarida qatnashish imkoniyatini yaratish zarur.

Umuman olganda, mahallabay ishlash tizimining samaradorligini oshirish uchun har bir sohada alohida e'tibor berish va tizimli yondashuvni amalga oshirish kerak. Agar mazkur takliflar to'liq amalga oshirilsa, xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishi tezlashadi va sifatli xizmatlar aholiga aniq va o'z vaqtida taqdim etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi rasmiy sayti: <https://stat.uz> (murojaat qilingan sana: 2025 yil 2-may)
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5112-sonli qarori. 2021 yil 30 mart.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni. -T. : "O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami", 2022-yil, 28-yanvar – <https://lex.uz/uz/docs/-5841063>
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 27-yanvardagi PQ-104-sonli "Xizmatlar sohasini rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" Qarori.
5. Jumaniyozov, A., Ismoilov, S. (2019). Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishiga oid iqtisodiy masalalar. Samarqand iqtisodiyot va servis instituti nashriyoti.
6. Tursunov, N. (2018). Mahallabay xizmat ko'rsatish tizimini boshqarish va rivojlantirishning iqtisodiy jihatlari. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi, Toshkent.
7. Jabborov, M., Nazarov, A. (2020). Xizmat ko'rsatish sohasini raqamlashtirish: O'zbekistonning tajribasi va istiqbollari. Samarqand iqtisodiyot va servis instituti nashriyoti.
8. Kamilov, A., Abdullaeva, D. (2021). Xizmat ko'rsatish sektori va iqtisodiy o'sish: Samarqand va boshqa hududlar misolida. Samarqand iqtisodiyot va servis instituti.
9. Sirojiddinov, Z., Karimov, B. (2017). O'zbekiston xizmat ko'rsatish bozorida raqobat muhitining shakllanishi. O'zbekiston Milliy iqtisodiyot institutining ilmiy jurnali.
10. Mamatov, E. (2019). Xizmat ko'rsatish sohasi va davlat siyosati: O'zbekiston tajribasi. Toshkent: O'zbekiston iqtisodiyoti nashriyoti.
11. Yuldashev, A., Rakhimov, T. (2020). Mahallabay xizmat ko'rsatish tizimi: Samarqand viloyati misolida tahlil va takliflar. Samarqand iqtisodiyot va servis instituti.
12. Rizaev, M. Abdullayeva, G. (2018). Xizmat ko'rsatish sohasida innovatsiyalar va yangi texnologiyalar. O'zbekiston iqtisodiyoti va servis jurnali, 5(2), 34-42.
13. Pulatov, N., Abdullayev, S. (2019). O'zbekistonda xizmat ko'rsatish sektorini raqamlashtirishning iqtisodiy o'zgarishlarga ta'siri. Samarqand iqtisodiyot va servis instituti.
14. G'ofurov, X. (2020). Mahallabay xizmat ko'rsatish tizimi va aholi ehtiyojlarini hisobga olish. Toshkent: Iqtisodiyot va servis nashriyoti.
15. OECD (2021). "Service Economy: Challenges and Opportunities."

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
